

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTORET

Teknik- och stadsmiljöavdelningen

Avfallsdefinitioner Täby kommun

Där definitionerna beskriver ett avfallsslag avses avfall som omfattas av kommunens ansvar.

ABVA

Allmänna bestämmelser för användande av Täby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning. Bestämmelserna är antagna av kommunfullmäktige.

Avfall

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, samt i övrigt enligt miljöbalken (1998:808) 15 kap. 1§.

I avfallsförordningen (2020:614) finns förteckningar över avfallstyper.

Regler för när avfall upphör att vara avfall återfinns i 15 kap. 9a-c §§. miljöbalken.

Avfallskvarn

Kvarn för sönderfördelning av matavfall som monteras i anslutning till köksavlopp så att det malda avfallet kan följa med avloppsvattnet ut på avloppsnätet, eller samlas upp i en sluten tank, slamavskiljare, för vidare behandling till biogas och biogödsel.

Avfallsplan

Kommunal plan för avfallshantering. Avfallsplanen utgör tillsammans med avfallsföreskrifterna kommunens renhållningsordning. Avfallsplanen beslutas i kommunfullmäktige.

Avfallsutrymme

Ett särskilt utrymme avsett för avfall där avfallslämnaren själv sorterar avfallet i olika behållare. Avfallsutrymme i flerbostadshusområde, grupphusområde eller vid en verksamhet kan anordnas både i fastighet (ofta kallad miljörum, soprum,

återvinningsrum) eller som ett fristående avfallshus (ofta kallas miljöhus, sophus, återvinningshus, eller kretsloppshus. Avfallsfraktioner som lämnas i behållare är t ex återvinningsbart material (förpackningar, returpapper), matavfall och restavfall.

Batterier

Avser alla typer av batterier, såväl inbyggda och småbatterier som bilbatterier.

Batteriholk

Batteriholk eller batteribox är en behållare för insamling av förbrukade och lösa småbatterier. Den ser ut som en brevlåda tillverkad av röd plast eller plåt.

Behandling

Återvinna eller bortskaffa avfall enligt miljöbalken (1998:808) 15 kap. 6§.

Behållare

Behållare som används för uppsamling av avfall kan vara kärl av plast, säck, storsäck, latrinbehållare, container, bottentömmande behållare, storsäck, slamtank, matavfallstank, fettavskiljare, kombitank eller annan anordning för uppsamling av avfall som omfattas av kommunens ansvar.

Bottentömmande behållare (underjordiska behållare/nedgrävda behållare, semi-nedgrävda behållare, markstående behållare, festivalbehållare)

Större behållare, volym ca 1-5 kubikmeter, som står på mark eller som är helt eller delvis nergrävd i marken. Vid tömning lyfts behållaren eller en innerbehållare upp med kranbil för tömning på hämtfordonet. Kommunens godkända kroksystem på den bottentömmande behållaren ska användas.

Bygg- och rivningsavfall

Avfall från hushåll som uppkommer vid nybyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad, eller som uppstår vid större anläggningsarbete i en trädgård.

Med bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken, det vill säga bygg- och rivningsavfall som uppstår om ett hushåll renoverar själva utan att anlita hantverkare. Detta bygg- och rivningsavfall omfattas av det kommunala avfallsansvaret.

Elavfall

Avser elektriska och elektroniska produkter inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som har haft en elektrisk eller elektronisk funktion. Omfattas av producentansvar. (Se avfallsförordningen (2020:614) 8§ och förordningen om producentansvar för elutrustning (2014:1075).

Med konsumentelavfall avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.

Enfamiljshus

Till enfamiljshus räknas villa eller motsvarande där fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren har eget sophämningsabonnemang och får egen faktura.

Entreprenör

Med entreprenör avses den eller de som kommunen anlitar för att hantera det avfall som omfattas av kommunens ansvar.

Farligt avfall

Avfall som har en eller flera farliga egenskaper, till exempel giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt. Farligt avfall som uppkommer i hushåll är t.ex. färg, lim, lösningsmedel som lacknafta och fotogen, spillolja, bekämpningsrester, fotokemikalier och kylarvätska. Farligt avfall är markerat med * i bilaga 3 i avfallsförordning (2020:614).

Farligt avfall utgörs även av förpackningar som innehåller farligt avfall.

Fastighetsinnehavare

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.

Samfälligheter jämställs med fastighetsinnehavare i de fall avfallshanteringen ingår i samfälligheten.

Fiskeredskap

Fiskeredskap från hobbyfiske omfattas av kommunens ansvar (ej yrkesmässig fiskeverksamhet).

Fettavskiljare

Anordning för att avskilja fett från köksavloppsvatten från verksamheter och lokaler, t ex storkök, restauranger, cateringkök, caféer där mer fett än tillåtet riskerar att släppas till avloppsnätet.

Flerbostadshus

Byggnad med två eller flera lägenheter. Med hushåll i flerbostadshus avses alla lägenheter i hyresrätt och bostadsrätt.

Fritidshus

Hushåll som används för rekreation och som inte är permanentbostad.

Grovavfall

Med grovavfall avses kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl, säck, bottentömmande behållare eller sopsug.

Som grovavfall räknas inte trädgårdsavfall och sådant avfall, som ska sorteras ut för särskilt omhändertagande av kommunen eller av producenter enligt dessa föreskrifter. Hit räknas inte heller t.ex. byggavfall eller bildelar, som kommunen inte ansvarar för.

Tryckimpregnerat trä är farligt avfall.

Grupphusområden

Avser bostadsområden med gemensam hämtning av kommunalt avfall.

Grupphämtning

Gemensam hämtning av kommunalt avfall från exempelvis koloniområden, bad- och campingplatser.

Hantering

Med att hantera avfall avses att samla in, transportera, sortera, återvinna, bortskaffa eller ta annan fysisk befattning med avfall, eller att vidta åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, sorteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare (miljöbalken 15 kap 5 §).

Insamling

Med insamling av avfall avses uppsamling av avfall, sorterat eller inte sorterat, för vidare transport till någon typ av behandling.

Invasiva växter

Se definition av Trädgårds- och parkavfall.

Kommunalt avfall

Med kommunalt avfall avses detsamma som i 15 kap 3 § miljöbalken, det vill säga avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte:

1. avfall från tillverkning
2. avfall från jord- och skogsbruk
3. avfall från fiske
4. avfall från septiktankar, avloppsnät och avloppsrening
5. bygg- och rivningsavfall, och
6. uttjänta bilar.

Kommunens ansvar för behandling och transport av avfall

Den skyldighet kommunen har att ta hand om avfall som omfattas av kommunens ansvar enligt miljöbalken (1998:808). Kommunalt ansvar/kommunens ansvar innebär att avfall tas omhand genom kommunens försorg. Kommunens ansvar för avfallshanteringen och dess omfattning regleras i miljöbalken 15 kap. 20-25§§.

Med avfall för vilket kommunen har behandlingsansvar avses detsamma som i 15 kap. 20§ miljöbalken, det vill säga:

1. kommunalt avfall
2. avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter, om anläggningen endast används för
  - a. hushållspillvatten, eller
  - b. spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten,
3. latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar, och
4. bygg- och rivningsavfall som inte produceras i en yrkesmässig verksamhet.

För avfall med kommunalt ansvar har kommunen även insamlingsansvar i enlighet med miljöbalken 15 kap 20 a§.

Kompostering

Biologisk behandlingsmetod som innebär nedbrytning av biologiskt lättnedbrytbart avfall i närvaro av syre. Humus och näringsämnen återvinns i växtodling.

Matavfall

I dessa föreskrifter är matavfall definierat som biologiskt nedbrytbart avfall som består av livsmedel eller som uppstår i samband med hantering av livsmedel (avfallsförordningen, 2020:614) till exempel i hushåll, kontor, restauranger, storkök, butiker och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör kommunalt avfall.

För hushållen är detta den del av kommunalt avfall som är rent matavfall t.ex. råa eller tillagade matrester, fruktskal, bröd, tepåsar, kaffesump, kasserad mat.

Materialåtervinning

Materialåtervinning innebär att upparbeta avfall till nya ämnen eller föremål som inte ska användas som bränsle eller fyllnadsmaterial, (miljöbalken 15 kap. 6§).

Miljöbox

En röd behållare av plast som erbjuds enfamiljshus för förvaring av batterier, mindre elavfall och annat farligt avfall inför insamling och som samlas in av kommunen.

Nyttjanderättshavare

Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att vara fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja en fastighet till exempel genom arrende, bostadsrätt eller hyresrätt. Se även definition för fastighetsinnehavare.

Närboende

Med närboende avses grannar som har avfallshämtning intill varandra. Fastigheterna kan vara åtskilda av väg.

Producentansvar

Producenternas ansvar för vissa utpekade produkter under hela dess livscykel inklusive design, produktion och omhändertagande som avfall. Det finns förordningar för olika produkter som omfattas av Producentansvar. Producentansvaret är reglerat i lag, 15 kap. miljöbalken (1998:808).

Renhållningsordning

Varje kommun ska ha en renhållningsordning enligt Miljöbalken 15 kap. 41-42 §§. Kommunens avfallsföreskrifter och avfallsplan utgör tillsammans kommunens renhållningsordning. Den fastställs av kommunfullmäktige.

Restavfall

Det kommunala avfall som återstår när sådant avfall som ska samlas in separat sorterats ut till annan insamling.

Returpapper

Tidningar, journaler, kataloger, skriv- och reklampapper som kan materialåtervinnas.

Samlokaliserad verksamhet

Verksamhet som lämnar verksamhetens förpackningsavfall vid samma plats och i samma behållare som hushållen i fastigheten använder för sin fastighetsnära insamling. Avfallslämning för samlokaliserad verksamhet får ske under förutsättning att avfallet är av motsvarande typ som hushållens och att verksamheten anmält till kommunen att de vill ha kommunal insamling av förpackningsavfallet.

Slam

Avloppsslam från enskilda avloppsanläggningar, dvs från slamavskiljare, fettavskiljare, slutna tankar och minireningsverk. Slam kan även vara matslam från matavfallstankar eller kombisystem (seriekopplad matslamsavskiljare och fettavskiljare).

Stationär sopsug

Insamlingssystem som innebär att avfallet i ett område sugs från ett sopsugsinkast till en avfallsbehållare genom rör som är nedgrävda i marken.

Spillfett

Fett och olja som efter användning går att samla upp i behållare, till exempel frityrfett eller fett från stekbord. Kan även benämnas *flytande matfett*.

Stannställe

Plats där hämtfordonet stannar när avfallet ska hämtas. Kan även kallas angöringsplats eller uppställningsplats. Stannstället ska ligga så nära avfallets hämtställe eller slamsugkoppling som möjligt och vara lämplig från arbetsmiljö- och trafiksäkerhetssynpunkt. Krav på stannstället kan variera vid hämtning av olika typer av avfall, typ av behållare och beroende på olika typer av hämtfordon.

Sällskapsdjur

Tama djur som hålls inne i bostaden och inte används i kommersiell verksamhet.

SÖRAB

Ett kommunägt avfallsbolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna samt Stockholm. SÖRABs huvuduppgift är att ta hand om det kommunala avfallet från alla ägarkommuner utom Stockholm.

Tillsyn

Kontroll från myndighet över att lagar och bestämmelser uppfylls vid boende och verksamhetsutövning för sådant som regleras i t ex avfallsföreskrifterna.

Trädgårds- och parkavfall

Med trädgårds- och parkavfall avses i dessa föreskrifter det biologiskt nedbrytbara trädgårds- och parkavfallet som avses i definitionen i 1 kap 5 § 1 punkten i avfallsförordningen (2020:614). Det vill säga det trädgårds- och parkavfall som uppstår i trädgård vid bostadshus, privata parker med offentligt tillträde och sådant trädgårds- och parkavfall från andra källor som är kommunalt avfall. Trädgårdsavfall kan vara växtdelar från trädgårdsskötsel såsom löv, gräs- och grenar från trädklippning.

Jord, sten och krukor är icke brännbart avfall och inte trädgårdsavfall. Fällna träd eller avfall som uppstår vid större anläggningsarbete i en trädgård klassas som bygg- och rivningsavfall och ska inte hanteras som trädgårdsavfall.

Med Invasiva främmande växtarter menas arter som med människans hjälp har förflyttats till ett område där de inte funnits tidigare. Invasiva arter som består av växter, växtdelar och jord som kan innehålla invasiva växtdelar ska inte hanteras på samma sätt som trädgårds- eller parkavfallet för att minska risken för spridning. På Naturvårdsverkets hemsida finns exempel på invasiva växtarter, t ex Blomsterlupin, Vresros, Skunkskalle och Parkslide.

Verksamhetsutövare

Den som driver yrkesmässig verksamhet. Verksamhetsutövaren är ansvarig för avfallshanteringen i verksamheten och är antingen fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare av en fastighet eller lokal.

Verksamhetsavfall

Avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess och som inte liknar avfall från hushåll till sin art och sammansättning och därmed inte är kommunalt avfall, dvs omfattas ej av kommunens ansvar.

Återanvändning

Användning av kasserad produkt utan föregående förädling. Exempel på produkter som ofta går bra att återanvända är kläder, husgeråd, möbler och böcker.

Återvinning

Återvinna avfall är att vidta en åtgärd som innebär att avfall kommer till nytta som ersättning för något annat material eller förbereder det för en sådan nytta eller en åtgärd som innebär att avfall förbereds för återanvändning (miljöbalken 15kap. 6§).

Återvinningscentral (ÅVC)

Med Återvinningscentral menas i dessa föreskrifter en bemannad kommunal anläggning, t ex Hagby återvinningscentral, där hushåll kan lämna sitt sorterade grovavfall, trädgårdsavfall, el-avfall, farligt avfall och annat avfall. Mat- och restavfall får inte lämnas på en ÅVC. Verksamheter kan lämna Farligt avfall på Hagby återvinningscentral.

Återvinningsstation (ÅVS)

Med Återvinningsstation menas i dessa föreskrifter en, av kommunen anordnad, obemannad insamlingsplats där hushållen kan lämna utsorterade förpackningar, returpapper och i förekommande fall textilavfall. Avfallet ska sorteras i de olika behållarna av den som lämnar det.w